

ועדה מיוחדת לפי סעיף 41 לפקודת הרופאים [נוסח חדש] תשל"ז-1976

14.6.2020

כ"ב סיוון תש"ף

בעניין שבין :

הקובל:- פרופ' איתמר גרוטו

ע"י ב"כ עו"ד יונתן ברג ו/או עו"ד לילך מהודר

ממשרד התובעת הראשית במשרד הבריאות

לבין

הנקבל:- ד"ר בסאם ח'אד

ע"י ב"כ עו"ד שמואל ברזאני

המלצה לפי סעיף 44 לפקודת הרופאים [נוסח חדש] תשל"ז - 1976

הועדה

1. בתאריך 31.5.20 מינה כב' שר הבריאות, חה"כ יולי (יואל) אדלשטיין, את הח"מ:- ד"ר פאולה רושקה - יושבת ראש - נציגת המנהל הכללי: ד"ר אליעזר גולן - נציג ההסתדרות הרפואית בישראל: עו"ד זמירה גולדנר - נציגת היועץ המשפטי לממשלה, כוועדה שתדון בקובלנה שהוגשה כנגד הנקבל, לפי סעיף 41 לפקודת הרופאים [נוסח חדש] תשל"ז-1976 (להלן: "הפקודה").
2. ביום 2.6.20 התכנסה הועדה לדון בבקשת ב"כ הקובל לקיים דיון לפי סעיף 44 לפקודה, ולהאריך את ההגבלות שהוטלו על הנקבל בהחלטת בית המשפט המחוזי בתיק עש"א (חיפה) 48726-12-19 מיום 11/2/20 ולפיה:-
"המערער (הנקבל שבפנינו ז.ג.) ישולב בעבודה מנהלית או אחרת בקופה ובלבד שלא יהיה כרוך במגע פיזי או טלפוני עם מטופלות ומטופלים. במהלך תקופה זו לא יותלה רישונו הרפואי, אך המערער ער לכך שחלות עליו הגבלות אלו בכל התקופה הנדונה, במסגרת קופת החולים ובכל מסגרת אחרת".

העובדות הצריכות לעניין

3. הנקבל הינו רופא מורשה בעל רישיון [REDACTED], רופא משפחה במקצועו ובתקופה הרלוונטית לכתב האישום עבד, בין היתר, בסניף קופת חולים "מכבי" בטירת הכרמל (להלן "המרפאה").
4. בתאריך 28.10.19 הוגש כנגד הנקבל כתב אישום לבית משפט השלום בחיפה בעבירה של מעשים מגונים - עבירה לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין התשל"ז-1977.
5. עם הגשת כתב הקובלנה, מינה מנכ"ל משרד הבריאות ועדה מיוחדת לפי סעיף 44 לפקודה.
6. בתאריך 8.12.19 המליצה הועדה להתלות את רישיונו של הנקבל למשך 6 חודשים. הועדה סברה שלא ראוי להסתפק בהגבלת תחומי עיסוקו של המשיב נוכח חומרת המעשים המתוארים בכתב האישום, שקלון דבק בהם והצורך להגן על שלום הציבור.
7. בתאריך 11/12/19 אישר המנהל הכללי של משרד הבריאות את המלצת הועדה והורה על התליית רישיונו של הנקבל למשך ששה חודשים החל מיום 16.12.19.
8. המערער הגיש ערעור על החלטת המנהל הכללי של משרד הבריאות (עש"א (חיפה) 48726-12-19). בעקבות הצעת בית המשפט הגיעו הצדדים להסכם פשרה שצוטט בסעיף 2 לעיל ובמסגרתו - לא יותלה רישיונו של הנקבל והוא יוכל לעסוק בעבודה

- מנהלית במסגרת קופת חולים ובלבד שלא יהיה לו מגע פיזי או טלפוני עם מטופלות ומטופלים וזאת למשך חצי שנה עד ליום 16.6.20.
9. בתאריך 7.5.20 הוגש כתב קובלנה כנגד הנקבל.
10. מכתב הקובלנה, המבוססות על עובדות כתב האישום, עולות העובדות הבאות :-

- א. המתלוננת, הגב' א' ( ) היתה מטופלת של הנקבל. בתאריך 29.5.17 בשעה 1730 או בסמוך לכך הגיעה המתלוננת למרפאה לבדיקה בפני הנקבל.
- ב. במהלך הבדיקה סיפרה המתלוננת לנקבל כי היא סובלת מחוס, צמרמורות, תכיפות וצריבה במתן שתן. כמו כן ציינה המתלוננת בפני הנקבל, כי קיימה יחסי מין עם בן זוג חדש מספר ימים קודם לכן, ושאלה האם יש לכך קשר לתלונתה. הנקבל השיב כי ייתכן ויש קשר וביקש לבצע בדיקה גופנית.
- ג. לצורך ביצוע הבדיקה התיישבה המתלוננת על מיטת הטיפול. במהלך הבדיקה נגע הנקבל בגב התחתון של המתלוננת, כמו גם בבטן התחתונה שלה, כשגבה מוטה לאחור. משחשה המתלוננת חוסר נוחות מהבדיקה, התרוממה המתלוננת, ואז הניח הנקבל את ידו על איבר מינה, מעל בגדיה, ושאל אותה - "פינקו אותך אתמול?"
- ד. המתלוננת השיבה כי זה היה ביום שישי, והנקבל שאל מדוע לקח לה יומיים להגיע אליו, התיישב על מיטת הטיפול בסמוך למתלוננת וחיבק אותה. הנקבל נישק את המתלוננת עם לשונו משני צידי צווארה תוך שהוא אומר לה "איזו טעימה את, איזו טעימה את". כל זאת עשה הנקבל ללא הסכמת המתלוננת ולשם גירוי סיפוק או ביזוי מיניים.
- ה. במעשים המתוארים ביצע הנקבל במתלוננת מעשים מגונים, ללא הסכמתה ולשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים.

11. הנקבל הואשם בעבירה של התנהגות שאינה הולמת רופא מורשה לפי סעיף 41(1) לפקודה.

הדיון בפני הועדה

12. ביום 2.6.20 התכנסה הועדה ושמעה את טיעוני הצדדים בבקשה להארכת ההגבלות על עיסוקו של הנקבל ברפואה.
13. במהלך הדיון הגיש ב"כ הנקבל לעיונו כ-25 מכתבי הערכה ותודה ממטופלים, ראשי העיר טירת הכרמל ויוקנעם וחברי מועצה בערים אלה. מהמכתבים עולה הערכה רבה לפועלו ומסירותו של הנקבל, אף מעבר למתחייב במסגרת תפקידו במרפאה. מכתבים רבים הצביעו על כישוריו כרופא לאבחן ולזהות סכנה למטופל ולבצע פעולות מיידיזיות שמנעו התדרדרות רפואית ואף הצילו חיים.
14. ב"כ הנקבל ביקש להגיש לעיונו ראיות מתיק החקירה (הודעות המתלוננת, הודעת הנקבל ועימות מצולם ביניהם) ואת דו"ח הבדיקה שנערך על ידי קופת חולים "מכבי" לאחר פרסומים אותם יזמה המתלוננת בתקשורת. התרנו הגשת הראיות בתוספת הסבר מילולי קצר ואלה אכן הוגשו לנו ביום 8.6.20.
15. התרנו גם לב"כ הקובל להגיש למסמכים שהוגשו לנו ותגובתו הוגשה ביום 10.6.20.
16. פרוטוקול הדיון התקבל ביום חמישי 11.6.20, בשעות אחר הצהריים, (לאחר מאמץ גדול מצד מנהלת ענף קובלות רופאים הגב' גלית אטיאס, ותודתנו נתונה לה על כך).

טיעוני ב"כ הקובל

17. לפי הוראות סעיף 44 לפקודת הרופאים, לאחר תקופת התליה של שישה חודשים, רשאי המנכ"ל להאריך את התליית הרישיון או הגבלתו עד להכרעה במשפט הפלילי. מטרת ההוראות שבפקודה היא לבחון שוב את הצורך בהתליית רישיונו של הנקבל לאור הנסיבות המתקיימות במועד פקיעת ההחלטה לפי סעיף 44א.
18. ב"כ הקובל הפנה לעש"א 1065-09(ת"א) סלים בן מוחמד ספית נ' משרד הבריאות- לשכת היועץ המשפטי :-

"הסמכות הנתונה למנכ"ל משרד הבריאות בסעיפים 44א ו- 44ב' לפקודה, כפופה לכללי המשפט המינהלי ועליה להיות מופעלת תוך איזון ראוי בין השיקולים השונים של הציבור, מחד גיסא, ובין האינטרסים והזכויות של הרופא, מאידך גיסא, ובהם, בעיקר, חופש העיסוק וחזקת החפות. דיוק: האינטרס הציבורי אינו מתמצה בהגנה על בריאות המטופלים כתוצאה מטיפול רשלני או בלתי מקצועי של הרופא-הנאשם. לצורך התליית או הגבלת רישיונו של רופא, אין צורך להצביע על סכנה קונקרטית הנשקפת מהרופא הנאשם. האינטרס הציבורי בא לידי ביטוי גם ברצון לשמור על תדמית המקצוע, ניקיונו מכל רבב פלילי, כבודו ואמון הציבור בו. (ר' גם ע"ש 1041/04

ד"ר ולדמיר יקירביץ נ' מנכ"ל משרד הבריאות (לא פורסם, ניתן ביום 13.7.04, מאגר "נבו").

19. האיזון תלוי בנסיבות המקרה ונלקחים בחשבון שיקולים שונים, כגון חומרת העבירה, הקשר של העבירות לעבודתו הרפואית של הנאשם וקיומן של ראיות לכאורה, וזאת אל מול נסיבותיו האישיות השונות של הרופא. במקרה שלנו לא חל כל שינוי מאז ניתנה ההחלטה לפי סעיף 44א, כתב האישום לא השתנה, יש שלושה תאריכים שקבעו להוכחות בספטמבר. התיק בהיקף מצומצם יחסית, וקרוב לוודאי ששמיעתו תסתיים במועדים הקבועים.

20. ב"כ הקובל הפנה גם לדברי כבוד השופט מצא בע"א 4227/94 ד"ר קאסם סמחאת נ' המנהל הכללי, בפסקה 9 לפסק הדין, "מכלל סטיות מן השורה שרופא עלול לסטות במהלך מילוי תפקידו הרפואי, אין כדומה סטייה חמורה בפגיעה מינית בחולה במהלך הטיפול הרפואי. בפגישה שכזאת מתלווה מידות רעות לדוב, ניצול לרעה של התפקיד הרפואי המקנה לרופא נגישות קלה לגופם של המטופל או המטופלת, הפרת אמונים של החולים הנפגעים, ביזויים והשפלתם. יתר על כן, רופא שבמהלך טיפולו בחולה עושה בחולה מעשה מיני, פוגע פגיעה חמורה לא רק בקורבן המעשה, אלא גם במקצוע הרפואה".

21. לאור הפגיעה בכבוד המקצוע והחשש למטופלים, לא ניתן לאפשר לרופא, כשיש כתב אישום על מעשים מגונים, להמשיך לטפל ושיהיה לו קשר עם חולים. האיזון שבית המשפט נתן הוא איזון טוב וראוי שנותן לרופא להתפרנס מחד, ומאידך שומר על כבוד המקצוע ועל המטופלים.

22. שמענו מהנקבל כי הוקצו לו מעט מאוד שעות בעבודה מנהלית, כ-5 שעות בשבוע, עם כל הצער על כך, ההסדר שנקבע הוא הוגן, ניתנה לנקבל הזדמנות להתפרנס והוא מתפרנס, למרות הפגיעה הכלכלית, ההליך של 44א או 44ב זה לא הליך ענישה, זה לא אמור להיות ענישה, זה אמצעי משמעת שמופעל רק אחרי שהוגש כתב אישום.

23. ב"כ הקובל הבהיר בפתח דבריו כי אין בידו את חומר הראיות בתיק, בשל עמדת הפרקליטות וכי די לצורך הפעלת סעיף 44א או 44ב בהגשת כתב אישום. יחד עם זאת בהשלמת טיעוניו, הסתמך על דברים ששמע מהפרקליטה המטפלת בתיק ופירט את מארג הראיות בתיק לרבות ראיות תמיכה למצבה הנפשי של המתלוננת, מבלי שהוגשו לעיונו. תיאור כזה מכלי שני או שלישי, אינו דרך ראויה להביא בפנינו את הראיות בתיק.

24. עוד הודיענו ב"כ הקובל כי החליכים המשמעותיים יחלו רק עם סיום ההליך הפלילי וזאת עדי למנוע פגיעה בזכויותיו של הנאשם, להימנע משיבוש הליכי משפט והחלטות סותרות.

25. ב"כ הנקבל חזר על בקשתו להאריך את התנאים והמגבלות שנקבעו בהחלטת בית המשפט.

טיעוני ב"כ הנקבל

26. ב"כ הנקבל עתר בפנינו לבדוק את חומר הראיות בתיק, לדבריו יש סתירות בעדות המתלוננת, ויש פרטים שהושמטו מתלוננתה ועלו רק במהלך העימות, כגון הודאתה בכך שאמרה לו תודה ונישקה אותו בסיום האירוע ולפני שיצא מהחדר.

27. המתלוננת התלוננה בפני שוטרת שהיא חברתה, שככל הנראה דרבנה אותה להגיש תלונה. העימות התקיים על ידי חוקרת שהיא חברתה של השוטרת, ובסיום העימות, לאחר יציאתו של הנקבל מחדר החקירות החוקרת נראית כשהיא מסתודדת עם המתלוננת ששאלה "איך היית?".

28. בקופת חולים מכבי נבדקה התלונה, נשמעה המתלוננת והוזמן גם הנקבל ומסר גרסתו. הקופה לא השעתה אותו, לא הפסיקה את העסקתו, עד להחלטת המנכ"ל, עבד וטיפול בעשרות מטופלים מידי יום.

29. הנקבל עובד כרופא 34 שנים, מהן 25 שנים במכבי, יש לו אלפי מטופלים מרוצים, ויעידו על כך מכתבי התודה והערכה שנשלחו אליו ולממונים עליו.

30. הפגיעה הכלכלית קשה. מעשרות שעות עבודה בשבוע, במרפאות מכבי בטירת הכרמל וביוקנעם, ירד להיקף העסקה של עשר שעות בשבוע ומשתכר בקושי שכר מינימום כרופא מנהלן. לאור החלטת בית המשפט, בתקופת הקורונה סירבו להעסיקו אפילו במתן יעוץ טלפוני למטופלים שרצו לברר אם יש להם תסמינים ומה לעשות.

31. הנקבל מתקשה לעמוד בהשפלה שכרוכה בהגבלת עיסוקו כרופא, מסתיר מהשכנים שמכירים אותה כרופא חרוץ שעובד שעות רבות מחוץ לבית, את נוכחותו בבית.
32. המתלוננת אישה אסרטיבית ומוחצנת, התראיינה בטלוויזיה ודרשה להשעותו, מספרת על האירוע ברשתות החברתיות. נכנסת לרופא ונותנת לו נשיקה, כיצד ניתן לסמוך על תלונתה אם כשהיא יוצאת מהרופא היא נותנת לו נשיקה אחרי אירוע טראומתי כזה?
33. הנקבל גילה באקראי, אחרי שהתלוננה במשטרה כי בנה קבע אצלו תור, ופעל להעביר את המטופל לרופא אחר. איך זה מתיישב עם התלונה שלה? אין הסבר מדוע בחרה להעליל עליו.
34. לאור דחיית הדיונים בתקופת הקורונה קיים חשש שהתיק לא ישמע במועדים שנקבעו והדיונים ידחו למועדים מאוחרים יותר בשל תיקים דחופים בהם הנאשמים שוהים במעצר. יש לקחת בחשבון שהחליך הפלילי עלול להתארך, הרבה מעבר לחודש ספטמבר.
35. חייו של הנקבל נעצרו, במשך שנתיים וחצי מיום הגשת התלונה ועד הגשת כתב האישום, עבד, ועם הגשת כתב האישום חייו עברו מהפך.
36. חשש לשלום המטופלים ניתן לאיין בדרך של נוכחות אחות מקצועית בחדר הבדיקה. הנקבל מוכן לקבל על עצמו מגבלה זו, ולשאת בהוצאות הנדרשות. ממילא הנקבל עובד רק במרפאות הקופה ולא במרפאה פרטית והממונים עליו במכבי מוכנים לקבל הסדר כזה, שיאפשר לנקבל להמשיך לעבוד, תוך הבטחת שלום המטופלים.
37. הנקבל בדבריו לועזה פירט את הקשיים הפוקדים אותו מאז הוגבל רישונו, את פניות המטופלים שמבקשים שיחזור לטפל בהם ואת הקושי הכלכלי לאור צמצום משמעותי בהיקף עבודתו. הנקבל גם תיאר את הבושה שחש נוכח שכניו וקרובי משפחתו, ואת מאמצי ההסתרה כלפיהם, כולל ביצוע עבודות בהתנדבות כדי להאריך את שעות עבודתו.
38. הנקבל הביע נכונות לממן הוצאות של אחות מוסמכת שתשהה בחדר הבדיקה בעת קבלת מטופלים.
39. ב"כ הנקבל העביר לעיונו את הודעת הנקבל במשטרה, הודעות המתלוננת, סרטון עימות ביניהם ודו"ח בדיקה של קופת חולים "מכבי". כן הפנה לשתי החלטות שניתנו בהן הוטלו הגבלות דומות על רופאים שהאשמו בעבריות חמורות יותר מאלה בהן הואשם הנקבל בכתב האישום : [REDACTED] ו- [REDACTED] עתמ (חי) 20-1420 דר מרסלו שפיץ נ' מנכל משרד בריאות
40. לאור בקשת ב"כ הנקבל להעביר לעיון הועדה את חומר הראיות והשלמת טיעון, קבלת התיחסות ב"כ הקובל והצורך לקבל את הפרוטוקול לפני כתיבת ההחלטה, הסכים ב"כ הנקבל באדיבותו והגינותו, להארכת ההגבלות שהוטלו בבית המשפט המחוזי בשבוע נוסף, דהיינו עד ליום 21.6.20.

דיון והמלצה

41. פרק ד' לפקודה, שכותרתו "אמצעי משמעת", העניק לשר הבריאות ולמנכ"ל המשרד, כלים משמעתיים הנוגעים לציבור הרופאים. סעיף 41 בפרק זה, מסדיר את המנגנון ההליך המשמעתי שיש לנקוט בו במקרים המתאימים כנגד אדם המחזיק ברישיון לעסוק ברפואה. סעיפים 244-44א לפקודה, עוסק בהתליה או בהגבלה של רישיון עד לקבלת הצו הסופי בהליך המשמעתי מכוח ההוראות שבסעיף 41. זהו לשונו של סעיף 44א(א) לפקודה:
- "44א. (א) היה למנהל יסוד סביר לחשד שרופא גרם ברשלנות חמורה למותו של מי שהיה בטיפולו או לפגיעה חמורה בו, או הוגש נגד רופא מורשה כתב אישום על עבירה שיש עמה, בנסיבות הענין, משום קלון, רשאי הוא, על פי המלצת ועדה מיוחדת שיכונן לענין זה, להתלות את רישונו של הרופא או להגביל את תחומי עיסוקו לתקופה שלא תעלה על ששה חדשים..."
- סעיף 44 ב' לפקודה קובע, כי לאחר הגשת קובלנה כנגד הרופא לפי סעיף 41, רשאי המנהל להאריך את תקופת ההתליה או ההגבלה עד להחלטה הסופית של השר בהליך לפי סעיף 41 או לבטל את ההתליה או ההגבלה.
- סעיף 44 ג' לפקודה קובע את זכותו של רופא שרישיונו הותלה או הוגבל לפי סעיף 44א או סעיף 44 ב', לערער על ההתליה או ההגבלה לבית משפט המחוזי.

42. הפסיקה קבעה שורה של כללים ליישום הוראות סעיפים אלה ועיקרם מלאכת איזון בין השיקולים המתנגשים של הצורך להגן של שלום הציבור וחומרת העבירה אל מול חזקת החפות העומדת לנאשם בפלילים והפגיעה בחופש העיסוק הנגזרת מהתליית רשיונו של רופא או הגבלת עיסוקו כרופא.

43. כב' השופטת ע' ארבל, עמדה על תכליתו של סעיף 44א ברע"א 1838/07 ד"ר לאוניד אדז'רסקי נ' המנהל הכללי של משרד הבריאות (לא פורסם, ניתן ביום 14.3.07, מאגר "נבו"):

"מטרתו של סעיף זה הינה לתת מענה לשלב טרם הרשעתו של הרופא ולאחר הגשת כתב אישום נגדו. בשלב זה מתעורר הצורך לעיתים להתלות או להגביל את רשיונו של הרופא מטעמים שבאינטרס הציבורי, וזאת עוד בטרם הרשעתו בדין... בעניינים מעין אלה יש לבחון שני סוגי שיקולים מנוגדים: האחד עניינו באינטרס הציבורי ובהבטחת שלום הציבור מפני קבלת טיפול רפואי על ידי אדם שיתכן ואינו ראוי ליתן אותו; והשני עניינו באינטרס הפרט – הרופא – שהגבלת או התליית רשיונו פוגעת בחופש העיסוק שלו ובחזקת החפות העומדת לו כל עוד לא הורשע. האיזון הוא תלוי נסיבות המקרה, ונלקחים בחשבון שיקולים שונים כגון חומרת העבירות ומהותן, הקשרן של העבירות לעבודתו הרפואית של הנאשם וקיומן של ראיות לכאורה, וזאת אל מול נסיבותיו האישיות השונות של הרופא".

44. מאגר "נבו" נקבע: "הסמכות הנתונה למנכ"ל משרד הבריאות בסעיפים 44א ו-44ב לפקודה, כפופה לכללי המשפט המינהלי ועליה להיות מופעלת תוך איזון ראוי בין השיקולים השונים של הציבור, מחד גיסא, ובין האינטרסים והזכויות של הרופא, מאידך גיסא, ובהם, בעיקר, חופש העיסוק וחזקת החפות. ודוק: האינטרס הציבורי אינו מתמצה בהגנה על בריאות המטופלים כתוצאה מטיפול רשלני או בלתי מקצועי של הרופא-הנאשם. לצורך התליית או הגבלת רשיונו של רופא, אין צורך להצביע על סכנה קונקרטית הנשקפת מהרופא הנאשם. האינטרס הציבורי בא לידי ביטוי גם ברצון לשמור על תדמית המקצוע, ניקיונו מכל דבר פלילי, כבודו ואמון הציבור בו".

45. ב"כ הנקבל המציא לעיונו את הראיות בתיק, והן יובאו להלן בתמצית:-
א. הודעת המתלוננת מיום 7.6.17 – המתלוננת מתארת יחסי הערכה וכבוד הדדי עד לאירוע. מעדותה עולה כי בסיום בדיקה גופנית שבוצעה בישיבה, לאחר שהתלוננה על צריבה במתן שתן, הניח הנקבל את ידו על אבר מינה מעל החצאית ושאל "פינקו אותך אתמול?" המתלוננת היתה במבוכה וענתה זה היה ביום שישי, והנקבל שאל "למה לקח לך יומים להגיע אלי?" ואז התיישב על המיטה, משמאל למתלוננת, חיבק אותה ונשק לה משני צידי הצוואר עם הלשון ואמר לה "איזה טעימה את, איזה טעימה את", כשהוא צמוד לגופה. היא קמה ואמרה "ד"ר הבכת אותי והנקבל ענה "אבל אנחנו חברים", הדפיס את המרשם, ביציאתה מהחדר חיבק אותה חיבוק חברי רגיל ונתן לה נשיקה על הלחי. גם בכניסתה לחדר נתן לה נשיקה על שתי הלחיים. היא יצאה נסערת, סיפרה לחברתה ורק כעבור כמה ימים בהם היתה נסערת מאוד, הגיעה להתלונן.

ב. הודעת המתלוננת 7.5.19 – נחקרה על דבריה בעקבות השימוע בקופת חולים. אישרה שלפני האירוע, בכניסתה לחדר ולאחר שנישק אותה על הלחי אמר "עד שאת באה תלני לי קצת להנות ממך" אולם לא בטוחה בנוסח המדויק.

ג. הודעת הנקבל 20.6.17 – בכניסה לחדר המתלוננת נישקה אותו, זיכרו על המפגש שלהם באילת, בו היתה גם אשתו. הנקבל מכחיש את כל האמירות המיוחסות לו על ידי המתלוננת וטוען שזו לא דרכו ואינו מתבטא כך. תבדיקה הגופנית בוצעה כשהמתלוננת שכבה על מיטת הטיפולים, כנדרש, כיוון שלא ניתן לבדוק בטן בישיבה. נהג כמו בכל בדיקה – ביקש רשות לבדוק, ביקש לתפיש את החולצה. אף פעם לא נוגע במכנסיים או בחצאית של מטופל אלא מבקש מהמטופל לעשות זאת וכך נהג גם כאן.

הבדיקה בוצעה בבטן התחתונה, מעל עצם האגן, שם ממוקם כיס השתן, המתלוננת אמרה שיש רגישות, נבדקו שני צידי הבטן התחתונה ונמצאה רגישות, נבדקה רגישות הכליות על ידי ניקוש, לשלילת דלקת בכליות.

בסיום הבדיקה התיישבה בכסא, כתב לה מרשם ונתן הוראות להמשך הטיפול. בסיום התקרבה למקום מושבו, נישקה אותו על הלחי ויצאה.

הנקבל מכחיש בהודעתו ביצוע מעשים מגונים, או נגיעה בלתי הולמת או אמירות שיוחסו לו על ידי המתלוננת. המתלוננת היא שנישקה אותו ביציאה מהחדר.

ד. עימות מצולם בין הנקבל למתלוננת: - המתלוננת והנקבל חוזרים כל אחד על גרסתו, מפגש טעון בין השניים, המתלוננת מודה שנישקה את הנקבל ביציאתה מהחדר לאחר האירוע. לאחר שהנקבל יצאה מהחדר והחוקרת נותרה עם המתלוננת, שאלה אותה המתלוננת "איך הייתי" ונענתה במשפט לא ברור ואחריו "אמרת את האמת שלך".

ה. סיכום תחקיר אירוע - קופת חולים מכבי מיום 29.3.18 - התחקיר התקיים בעקבות פרסומים בתקשורת, על ידי הממונה בירור תלונות על הטרדה מינית בקופת חולים מכבי וכלל שיחה עם המתלוננת, שיחה עם הנקבל, התיעצות עם שני רופאים. הנילון הצביע על שינויים וסתירות בגירסת המתלוננת בין התלונה במשטרה, העימות וגירסתה בתקשורת, לרבות קריאתה להשעות את הרופאה. בתחקיר אין כל ממצא או הערכת מהימנות - "התרשמתי מאמינות המתלוננת, התרשמתי שהיא בטוחה בתיאור ההתרחשות, סיפרה את מה שלדעתה אירע באופן מסודר וקוהרנטי... התרשמתי מאמינות הנילון אשר שלל מכל וכל את דבריה של המתלוננת על המעשים והאמירות שיחסה לו... קיים פער בין גרסת המתלוננת והנילון ואין בידי כלים להגיע לחקר האמת". בפרק ההמלצות: - ממליצה להזמין את הנילון לראש חטיבת הבריאות ולהבהיר לו כי אין מקום לחיבוקים ונשיקות ביחסיו עם מטופליו. כמו כן להבהיר לו שאנו ממתניים בשלב זה להמלצות הפרקליטות וכי אם תתקבל תלונה נוספת בעניינו בנושא הטרדה מינית, נגיב בחומרה ונשקול הפסקת ההתקשרות עמו.

46. לצורך הדיון שבפנינו, ומבלי שנעריך את העדויות, נקבע ממצאי מהימנות או נעמוד על סתירות בעדויות, נחה דעתנו כי קיימות ראיות לכאורה שיכולות להצדיק הגשת כתב אישום. יחד עם זאת, חזקת החפות עומדת לנקבל, ומשכך, אל מול קיומן של ראיות לכאורה קיימת חזקת החפות והיא, בין יתר השיקולים, צריכה להדריך אותנו במתן המלצתנו.

47. העבירות המיוחסות לנקבל בוצעו לכאורה בחדר הטיפול, במטופלת שפנתה אליו עם בעיה רפואית, ותוך ניצול מעמדו כרופא ונגישותו למטופלת. לא ניתן להקל ראש במגעים שנשאו אופי מיני מובהק ובאמירות המיוחסות לנקבל תוך כדי אותם מעשים, שגרמו ככל הנראה מבוכה וחוסר נוחות למתלוננת. נאמר "רופא שבמהלך טיפולו בחולה עושה בחולה מעשה מיני, פוגע בגינה חמורה לא רק בקורבן המעשה, אלא גם במקצוע הרפואה". ומכאן גם הקלון הטבוע במעשה המיני.

48. מנגד, לא נעלם מעינינו הצורך לאזן בין חומרת העבירות המיוחסות לנקבל לבין חזקת החפות והפגיעה המתמשכת בחופש העיסוק שלו, שיש לה השלכות כלכליות לא מבוטלות.

49. שיקול נוסף בהחלטתנו, אם כי לא השיקול המרכזי, הוא התמשכות ההליכים, עד לניהול ההליך המשמעתי. אמנם התיק קבוע לשמיעת ראיות כבר בספטמבר, אולם ספק אם ינתן פסק דין בחודשים הקרובים. זאת ועוד, אם יורשע ויוגש ערעור, עלול ההליך המשמעתי להתעכב עד למתן פסק דין חלוט.

50. נקבע: "ואשר לשיקול החומרה שנלווה למעשי המערער, ולשמירה על אמון הציבור, משקלם של שיקולים אלה הוא מובהק הרבה יותר בשלב הטלת אמצעי המשמעת (במסגרת סעיף 41 לפקודה), ככל שיימצא המערער אשם בדין ואחראי בפלילים. או אז ניתן יהיה ליתן להם משקל ניכר תוך הכנסה לתמונה של שיקולי הרתעה והכלל במסגרת המקובל בדינים המשמעתיים. אלא שמשקלם של שיקולים אלה, גם אם ניתן לשקול אותם בשלב זה של הפעלת הסמכות מכוח סעיף 44 (ראו לעיל הדיון בפסקה 19) נחלש משמעותית. המערער חשוד בפלילים, ונאשם בפלילים. ונאשם בפלילים אינו שקול למורשע בפלילים. הוא מנהל את המאבק המשפטי על חפותו, וחזקת החפות לימינו. התמונה המדויקת והמלאה אודות מערכת היחסים שלו עם המתלוננת תתברר בהמשך. בכל הנוגע באינטרס הציבורי, גם אם הוא שוקל משקלו בנסיבות אלה, הרי שהוא יבוא על סיפוקו באמצעים עליהם המליצה הוועדה, ובמגבלה הנוספת שתוטל על המערער

בטיפול במטופלות במרפאות.

51. גם בעניינו של ד"ר בני שכטר (המלצת הועדה מיום 7.8.16, החלטת מנכ"ל משרד הבריאות מיום 30.8.16) שהואשם במעשי אינוס במרמה ומעשים מגונים במרמה בשלושה מקרים שונים, במסגרת עבודתו כרופא נשים, הוחלט, במסגרת החלטת הועדה לפי סעיף 44א להגביל את עיסוקו כרופא, בכך שבכל מהלך הטיפול במטופלים יהיה בנוכחות רופא או אחות.

52. בע"י (ים) 23249-03-19 מיכאל שטמון נ' משרד הבריאות - הואשם הרופא, שעבד כגניקולוג, בביצוע מעשי אינוס במרמה ומעשים מגונים במרמה בשלוש מתלוננות תוך שהוא מציג את מעשיו באופן הנחזה להיות כאילו מדובר בטיפולים רפואיים נדרשים, בידעו כי אין אמת בדבר. החלטת המנכ"ל הגבילה את עיסוקו של הנקבל למתן חוות דעת לביטוח לאומי או כל מסגרת אחרת שאין בה מגע עם מטופלות בית המשפט התערב בהחלטת המנכ"ל והורה על הקלת המגבלות שהוטלו על הנקבל באופן שיוכל לחזור לקבל מטופלות במגבלות שהוטלו והן - יידוע כל קופת חולים שהוא מועסק בה על כתב האישום שהוגש נגדו, קבלת חתימת כל מטופלת על טופס הצהרה בו היא מצהירה כי היא יודעת על כתב האישום שהוגש נגדו, ונוכחות אחות, אח או רופא בחדר הבדיקה וזהותם תירשם על אותו טופס עליו חתמה המתלוננת במגבלות אלה, קבע בית המשפט יש כדי לאזן בין חומרת המעשים והסיכון למטופלות לחזקת החפות וחופש העיסוק.

53. החלטות אלה ניתנו בהליך לפי סעיף 44א אולם השיקולים זהים גם בעניינו

54. יגענו ולא מצאנו החלטות בהן הותלה באופן מוחלט רישיונו של נקבל, שהואשם במעשים מיניים, בהליך לפי סעיף 44ב. גם בעניינו של הנקבל שכפנינו, הסכימו הצדדים במסגרת הערעור על הגבלת הרישיון ועיסוק כרופא בעבודה מנהלית בלבד.

55. לטעמנו, ומבלי להקל ראש במעשים המיוחסים לנקבל, חמור עניינם של ד"ר שכטר, [REDACTED] וד"ר שטמון, לאין ערוך מעניינו של הנקבל, ואף על פי כן נמצאה הדרך להתיר להם להמשיך ולקבל מטופלות ומטופלים, בנוכחות גורם מקצועי.

56. משכך, סברנו כי גם בעניינו של הנקבל, ניתן להבטיח את שלומם של מטופליו, בכך שבחדר הבדיקה תהיה נוכחת אחות מקצועית בהתאם למגבלות המפורטות להלן:-

- א. הנקבל יהיה רשאי לקבל מטופלים רק במרפאות הקופה, בשעות העבודה המקובלות בהן מתקיימת פעילות אחרת במרפאה.
- ב. הנקבל לא יהיה רשאי לקבל מטופלים במרפאה פרטית.
- ג. בעת קבלת מטופלים תשהה בחדר אחות מוסמכת, ששכרה משולם על ידי קופת החולים (הנקבל יוכל להגיע להסדר כספי עם קופת החולים להשבת העלויות, אולם לא תהיה העסקה ישירה של אחות מטעמו).

57. נראה לנו כי הטלת מגבלות אלה מהווה איזון ראוי בין חומרת העבירה, האינטרס שבהגנה על מטופלים לבין חזקת החפות וחופש העיסוק. מתכונת זו עומדת ביחס הולם לרופאים אחרים, שהואשמו בעבירות תמורות, והוטלו עליהם הגבלות דומות.

אשר על כן,
מ.ר. 1573-1 נ.ת.מ. 15.12.19

ד"ר אליעזר גולן
נפרולוג י יימני לחתום
מ.ר. 1573-1 נ.ת.מ. 15.12.19

ד"ר מאירה רושקה, פסיכיאטרית
פנהלגיה לטיפול בנפש
מ.ר. 018599-2.ר.ג. 04402